

2008:58

Ekestad folketspark

Antikvarisk kontrollrapport, 2008

Jimmy Juhlin Alftberg

Regionmuseet
Kristianstad
Landsantikvarien i Skåne

Rapport 2008:58

Ekestad folketspark

- takarbeten

Antikvarisk kontrollrapport, 2008
Österslöv socken, 1160
Kristianstad kommun
Skåne län

Jimmy Juhlin Alftberg

Regionmuseet Kristianstad Landsantikvarien i Skåne

Kristianstad
Box 134, Stora Torg
291 22 Kristianstad
Tel 044 – 13 58 00 vx, Fax 044 – 21 49 02

Lund
Box 153, St Larsomr. Byggnad 10
221 00 Lund
Tel 046 – 15 97 80 vx, Fax 046 – 15 80 39

www.regionmuseet.se

© 2008 Regionmuseet Kristianstad / Landsantikvarien i Skåne
Rapport 2008:58
ISSN 1651-0933

Omslagsfoto: Vy mot folkparkens baksida, efter arbetet.

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket, Gävle. Dnr 507-99-502.

Ekestad folketspark - takarbeten

Innehåll

Sammanfattning av utförda åtgärder	7
Administrativa uppgifter	7
Byggnadshistorik med relevans för arbetet	8
Utförda åtgärder	8
Avvikelser från handlingarna	8
Kulturhistorisk bedömning av utförda åtgärder	9
Iakttagelser under restaureringen	9
Övriga handlingar med relevans för arbetet	10
Bildgalleri	11

Kristianstad kommun, Ekestad markerat

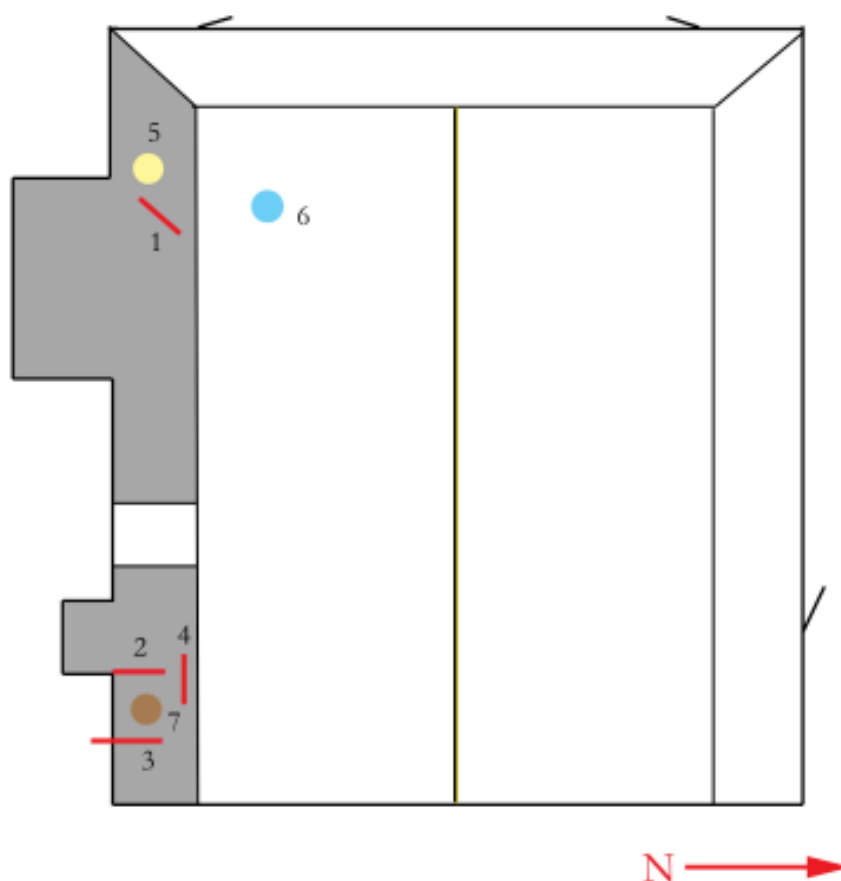
Del av Österslövs socken, Ekestad folketspark markerad

Sammanfattning av utförda åtgärder

Det södra, flacka papptäckta takfallet, inklusive scenutbyggnadens välvda tak, har om-
täckts med ny papp. Vidare har underbrädningen undersökts och lagats och delar av
det ovanför pappen liggande plåttaket har spikats ner med nya klockspik.

Administrativa uppgifter

Objekt	Ekestad folketspark
Socken	Österslöv
Kommun	Kristianstad
Länsstyrelsens beslut	2008-03-11 (Dnr 432-17224-08)
Byggherre/beställare	Ekestads folketspark (andelsförening)
Entreprenör	Agro-Byggen, Österslöv
Antikvarisk kontrollant	Jimmy Juhlin Alftberg
Byggnadstid	September 2008
Slutbesiktning	2008-09-10

Planritning över utförda åtgärder 2008. Grått markerar ny takpapp, rött visar upptäckta rötskador, brun ring utgör platsen för mineralisolering, gul ring ny isolering av kutterspån och blått visar platsen för papptaksspricka under eternittäckningen. Förklaring till siffrorna ges i texten nedan.

Byggnadshistorik med relevans för arbetet

Ekestads folketspark uppfördes inom ramen för en andelsförening under 1920-talet. 2004 byggnadsminnesförklarades byggnaden med tillhörande uthus. Skyddet gäller hela exteriören samt det invändiga dansbaneutrymmet och utrymmena vid fram- och baksidans ingångar. Sedan åtminstone 2003 har årligen varsamma insatser utförts i syfte att bevara den särpräglade byggnaden och kringliggande trädgårdsmiljö. Stor vikt har lagts på de traditionella teknikerna och materialen.

Ett invändigt tackläckage ovanför scenens västra del, i anslutning till den västra rännan, kunde noteras under 2007. Läckaget var av sådan karaktär att vatten rann in längs med scenväggen med påföljande nerblötning av scengolvet. Vid en närmare undersökning, där lister och väggbeklädnad partiellt monterades ned, visade det sig att den aktuella ytan varit utsatt för återkommande fuktproblem genom åren.

Utförda åtgärder

Det gamla papptaket på södra takfallet har avlägsnats till ca 80% och underbrädningen undersökts. På sydöstra delen av det flacka takfallet kunde två sparrar konstateras röt-skadade (se nr 2 – 3 på ritningen ovan). Då skadorna ej var pågående samt redan (okänt när) reparerade med påsalade brädor – vilka till fullo fyller bärande funktion – beslöts att ej genomföra sparrbyte. Rötskador fanns även i underbrädningen vid sydöstra delen (se nr 4 på ritningen ovan), där plåttaket stöter an mot papptaket samt i scentakets västra rännan (se nr 1 på ritningen ovan).

På scentakets hjässa hade översta delen av underbrädningen släppt i spanten, vilket fick som följd att en långsmal ”puckel” bildats. Dessa brädor spikades ner. På scentakets västra välvda fall finns en svacka, vilken troligtvis alstrats genom sättningar och naturligt åldrande i virket. Någon åtgärd var inte aktuell att utföra för att rätta upp välvningen eftersom ett större merarbete – som ej kunde motiveras – hade blivit nödvändigt.

Scentakets rötskadade, västra rännan undersöktes noga och åtgärdades genom infogning av ny gradsparre och partiellt byte av underbrädningen.

Takfallet täcktes efter träbetena med både under- och överlagspapp. Överlagspappen var av typen Ico-Pal Top Safe 3, Kolsvart. Pappen limmades enligt tillverkarens rekommendationer med kallasfalt samt spikades med 1,5” galvaniserad pappspik.

Då misstankar om ytterligare läckor fanns undersöktes även det branta takfallet ovanför scenutbyggnaden. Genom att plocka bort ett antal gamla klockspikar kunde två takplåtar försiktigt lyftas. Det visade sig då att en eternitskiva i den ursprungliga tacktäckningen (fasetteternit) kasat ner och under detta parti kunde en spricka noteras i pappen. Sprickan lagades med papp och kallasfalt och eternitskivan återmonterades.

Avvikelse från handlingarna

Inga avvikelser har noterats.

Underbrädningen efter att takpappen avlägsnats.

Eterniten under plåtskivorna.

Överlappning vid SV hörnet.

Kulturhistorisk bedömning av utförda åtgärder

Åtgärderna är väl utförda efter byggnadens egna förutsättningar och helt i linje med Länsstyrelsens intentioner. Läckageproblemet torde till fullo vara åtgärdat, men invändiga observationer i samband med kraftig nederbörd är ändå att rekommendera. Den rötskadade, invändiga scenväggen bör inom ett år åtgärdas.

lakttagelser under restaureringen

Efter att underbrädning avlägsnats vid sydöstra delen av det flacka takfallet uppdagades att byggnaden vid ett okänt tillfälle, troligtvis under 1970-talet, tilläggsisolerats med

syntetisk isolering. Denna isolering har sprutats in mellan de flacka taksparrarna i borrade hål under takfoten. De borrade hålen har tidigare noterats men bedömts utgöra ett slags takfotsventilering. Ny isolering i form av kutterspån lades som ersättning (se nr 5 på ritningen ovan).

Vid undersökning av de östra flacka taksparrarna på det södra takfallet, ovanför kökets diskutrymme, noterades att taket isolerats med mineralisolering på ett tekniskt undermåligt vis (se nr 7 på ritningen ovan). Detta genom att den mellan sparrarna – ovanför isoleringen – infogade masoniten inte går ut under takfoten. I stället slutar masoniten strax *innanför* panelen, i ett slutet utrymme, vilket får som följd att vatten, i händelse av takläckage, samlas på lejden mellan ytterpanelen och den invändiga väggipsen. Om takläckage uppkommer vid detta parti kommer skadorna att bli mycket omfattande i och med att vattnet letar sig vidare från lejden och rakt ner i väggisoleringen. En skada kommer inte att kunna upptäckas förrän läckaget blir synligt i den invändiga väggen. Isoleringsåtgärden bedöms vara utförd ett par år innan byggnadsminnesförklaringen.

Mineralisolering kunde även observeras under scenutbyggnadens valvtak. Tillkomsttid okänd.

Rester efter insprutad isolering.

Pilen markerar masonitens kant!

Övriga handlingar med relevans för arbetet

- 2007-10-14 Föreningens ansökan om byggnadsvårdsbidrag
- 2007-10-16 Länsstyrelsens meddelande ang komplettering av uppgifter
- 2007-11-14 Föreningens komplettering gällande sökta bidrag
- 2007-11-30 Länsstyrelsens remiss angående byggnadsvårdsbidrag
- 2008-01-07 Regionmuseets remissvar
- 2008-03-11 Länsstyrelsens tillståndsbeslut ang åtgärder i byggnadsminnet
- 2008-03-11 Länsstyrelsens beslut ang byggnadsvårdsbidrag

Kristianstad 2008-09-24

Jimmy Jublin Alftberg

Bildgalleri

Efter omtäckningen, vy mot NÖ.

Detalj, spikning av papp vid takfoten.

Detalj, Ö rännviden ovan scenutbyggnaden.

✓ rännviden, rötskada borttagen.

Rötskadan enl. nr 4 på ritningen ovan.

Vy efter omtäckningen.

Tätning vid valvtakets – scenutbyggnaden – anslutning mot det branta takfallet.

Detalj, Ö ränndalens takfot.

Detalj, V ränn dalen efter omtäckning. Överlappning gjord upp till handen.

Regionmuseets rapportserie 2008

Kulturmiljö

1. Vä söder om S:ta Gertrud, Vä sn, FU, Jan Kockum, 2007
2. Kv Södra kasern 2 i Kristianstad, Kristianstad, FU, Jan Kockum 2007 – 2008
3. Gör en kyrka någon skillnad? DK, Åsa Alftberg & Lotta Eriksson, 2007
4. Kärnkraftens fysiska miljöer, Förstudie, Henrik Borg, 2008
5. Eslövs medborgarhus, Eslöv, AK, Helena Nilsson och Anna Rabow, 2005
6. Barsebäcks kyrka - installation av nytt värmesystem, Barsebäcks sn, AK, Kristina Nilén, 2007
7. Fjälkestads kyrka - invändig renovering, Fjälkestads sn, AK, Emelie Petersson & Helena Nilsson 2006
8. Krapperups alléer, Brunnby sn, KA, Patrik Olsson, 2008
9. Västra Nöbbelövs kyrka - utvändig renovering etapp 1, V. Nöbbelövs sn, AK, Helena Nilsson och Emelie Petersson, 2006
10. Folkestorps bränneri, Vårdplan, 2007-2008, Henrik Borg & Bengt Spade
11. Glimmingehus - kulturhistorisk värdebeskrivning, Vallby sn, KA, Kristina Nilén, 2008
12. Vikingatida silver från Kiaby, Kiaby sn, Bertil Helgesson, 2008
13. Norra Mellby kyrka, Norra Mellby sn, AK, Jimmy Juhlin Alftberg, 2007 – 2008
14. Brönnestad kyrka, Brönnestad sn, AK, Jimmy Juhlin Alftberg, 2007 – 2008
15. Södra Björstorps dammar, Brösarps sn, AF, Lotta Eriksson, Bertil Helgesson & Niclas Hansson, 2008
16. Munken 6, Åhus sn, FU+SU, Helén Lilja, 2000-2002
17. Gualöv 61:113. Gualöv sn, AU, Jan Kockum, 2008.
18. Stakethandboken – att gjuta ett Bromöllastaket, Katarina Olsson & Jimmy Juhlin Alftberg, 2007
19. Jordkällare i Lurebygget, AK, Perstorps sn, Katarina Olsson, 2007
20. Anna på Klinten. – BMU, Västra Karups sn, Paul Hansson, 2007
21. Aosehus, Åhus sn, UN, Jan Kockum, 2007
22. S: t Olofs station, S:t Olofs sn, AK, Katarina Olsson, 2007
23. Vårdplan för området kring Pannehuset, Andrarums sn, KA, Anna Rabow och Jimmy Juhlin Alftberg 2007-2008
24. Gravfälten vid Vä, Vä sn, AU, Tony Björk, 2008
25. Öllsjö 7:1, Skepparslöv sn, AU, Anders Edring, 2008
26. Hammar 9:21, Nosaby sn, AU, Anders Edring, 2008
27. Magasinet i Svalöv, Svalövs sn, BMU, Henrik Borg, 2008
28. Träne kyrka, Takrestaurering, Träne sn, AK, Jimmy Juhlin Alftberg, 2007
29. Uppåkra kyrka, FU, Bertil Helgesson, 2008
30. Osby kyrka - läktarunderbyggnad och ledningsschakt, Osby sn, AK & FU, Lotta Eriksson & Jan Kockum, 2007-2008
31. Vä 2:12 - Väby gård, Vä sn, FU, Catherine Svensson, 2008.
32. Bälteberga 1:3, Vårdplan 2007-2008, Ottarps sn, Henrik Borg, Kristina Nilén, Anna Rabow, 2007-2008
33. Bland tobak och textil i Dösjebro, Västra Karaby sn, DK, Henrik Borg, 2008
34. Ignaberga gamla kyrka - invändiga arbeten, Ignaberga sn, AK, Helena Nilsson & Lotta Eriksson, 2007-2008
35. Från Härlöv till Ringelikors, Kristianstad, AU, Tony Björk, 2008
36. Härlöv 50:27 & 50:53, Kristianstad, FU, Jan Kockum, 2008
37. Taktäckning Bondrumsgården, Fågeltofta sn, AK, Helen Carlsson, 2008
38. Allhelgonakyrkan på Ven, omläggning av torntak samt omfogning av tornet, S:t Ibb sn, AK, Anna Ligoura, 2007
39. Kulturresevat i Skåne, KA, Paul Hansson o Patrik Olsson o Johan Dahlén, 2001
40. Västra Torups kyrka, Västra Torups sn, AK, Emelie Petersson och Anna Rabow, 2007
41. Boplat vid Linderödsåsen, Degeberga 26:3, FU, Helén Lilja, 2008

42. Pegelhuset – restaurering av exteriören, Ystad sn, AK, Anna Ligoura och Mia Jungskär, 2005
43. Yngsjö 4:248, Åhus sn, FU, Helene Wilhelmsson, 2008
44. Burlövs gamla kyrka, utvändig renovering, Burlövs sn, AK, Petter Jansson 2005- 2006
45. Munkarps kyrka, ut- och invändig renovering, Munkarps sn, AK, Petter Jansson 2005-2006
46. Trekungahuset, Malmö sn, AF, Paul Hansson 2007
47. Maglö, AK, Cecilia Pantzar 2003
48. Hagestad 117:1- förhistoriska boplatsslämningar, Löderup sn, FU, Helene Wilhelmson, 2006
49. Harlösa kyrka, Harlösa sn, AK, Anna Rabow, 2004
50. Stehags kyrka-nykyrkan, Stehags sn, FU, Helene Wilhelmson, 2006.
50. B. Önnestads kyrkogårdsmur, AK, Önnestad sn, Helen Carlsson, 2008
51. Boplatsen vid Valjeviken, Edenryd 16:4 m fl, Ivetofta sn, SU, Tony Björk, 2008
52. Fyra förundersökningar i Kv Carl XI, Åhus, FU, Jan Kockum, 1997, 1999 & 2000
53. Gamlegården Vittskövle, Vittskövle sn, UN, Johan Dahlén, 2005
54. Förstudie till kulturmiljöprogram för Hässleholm, Hässleholms kn, PJ, Henrik Borg och Paul Hansson, 2005
55. Bondrumsgården, Fågeltofta sn, AK, Jimmy Juhlin Alftberg, 2008
56. Mariakyrkan i Båstad - tillgänglighetsanpassning, Båstad sn, AK, Lotta Eriksson, 2007-2008
57. Nämndemansgården på Ven, S:t Ibbs sn, AK, Anna Rabow, 2007
58. Ekestad folketspark, Österslöv sn, AK, Jimmy Juhlin Alftberg, 2008

